Fons Berger

Alfons (Fons) Reinoud Berger werd geboren op 1 mei 1925 in Venlo. Hij was de zoon van Bernard Maria Berger en Julia Hortense Marie Hanlo. Fons kwam uit een gezin met 9 kinderen, zes meisjes en drie jongens. Fons is het derde kind en de eerste zoon. Zijn vader was burgemeester van Venlo van november 1921 tot september 1941 en van maart 1945 tot februari 1952.

In 1937 komt Fons Berger op het Sint Thomascollege. Hij doorloopt het gymnasium en slaagt in 1943 voor het eindexamen gymnasium bèta. Fons bezoekt regelmatig debatingclub Arti et Amicitiae en is lid van de Maria Congregatie.

In oktober 1934 wordt op het St. Thomascollege een verkennersgroep opgericht, de Belletablegroep. De groep was alleen toegankelijk voor jongens van het St. Thomascollege. De leiding van de groep van het Thomascollege bestond eind jaren dertig uit hopman Westerhuis, vaandrig Harry Meijer en aalmoezenier pater M. Nieuwhof. Verkenners van de groep namen deel aan de Wereld Jamboree in Vogelenzang in 1937. Fons was samen met zijn vriend Frans Coehorst en René Segers lid van de Belletablegroep. Fons en René trokken veel met elkaar op. Fons was een natuurliefhebber. Ze gingen samen vogels kijken rond het Zwarte Water en langs de Maas. Toen ze ieder in een andere klas terecht kwamen, verloren ae elkaar uit het oog. Het was bovendien oorlogstijd.

In januari 1941 wordt nog een groepsfoto gemaakt. Na het verbod op de verkennerij door de bezetter in april 1941, gingen de verkenners nog enige tijd in kleinere groepen door met activiteiten, maar die verzandden geleidelijk. Wel was er nog een keer een zomerkamp op de boerderij in Uden, bij de ouders van pater Vogels. Hij was destijds de rector van het Thomascollege.

Fons en Frans Coehorst schrijven zich na hun eindexamen opnieuw in om aan de Arbeitseinsatz, de gedwongen tewerkstelling in Duitsland, te ontkomen.
Fons meldde zich als zeventienjarige aan bij de Landelijke Organisatie tot hulp aan Onderduikers. Zijn zus Reintje (Reinilda Maria) Berger (1926-2006) schrijft over hem: “Hij is een stille jongen en hij nam het besluit om in het verzet te gaan geheel zelfstandig. Op zekere dag deelde hij het besluit rustig aan mijn ouders mede, met de woorden: het is beter dat ik dat werk doe dan een huisvader. Vlak vóór iedere moeilijke tocht gaat mijn broer eerst naar de kapel van Genooi.” Het LO-district Venlo krijgt begin 1944 een nieuwe duikraad waarvan hij deel uitmaakt. Fons geeft als koerier berichten door, brengt Joodse kinderen naar onderduikadressen en helpt bij het transport van neergehaalde geallieerde piloten en

ontsnapte krijgsgevangen. Hij werkt in het ondergronds verzet nauw samen met kapelaan Jac. Naus (1913-1945).

Op 8 februari 1944 wordt onderduiker J.H. Scheeres opgepakt met een briefje van het Venlose duikhoofd bij zich. Hij moet dus meer van de organisatie weten en Sicherheitsdienst (SD)-medewerker Nitsch weet hem namen te ontfutselen. Vervolgens pakt de Sicherheitspolizei (Sipo) op 29 februari 1944 in Venlo dertig personen op onder wie Fons Berger en medescout Frans Coehorst. Zijn oud vaandrig Harry Meijer wordt later op 12 augustus 1944 thuis door de Duitsers gearresteerd. Fons logeert bij pastoor Omloo en hij wordt met de pastoor gearresteerd in de pastorie. Fons verblijft zes weken in het Huis van Bewaring in Maastricht voordat hij naar Kamp Amersfoort gaat waar hij op 7 april 1944 aankomt. Daar krijgt hij nummer 9844. Fons wordt hierna tewerkgesteld in de moerassen van Husum-Schwesing (buitenkamp van Neuengamme). Op 22 januari 1945 sterft hij als gevolg van uitputting in concentratiekamp Neuengamme.

Zijn vader trad in september 1941 uit protest als burgemeester af, toen door de Duitse bezetter de gemeenteraden buiten spel werden gezet en heeft in Venlo ondergedoken gezeten. Hij heeft de gehele oorlogsperiode in Venlo doorgebracht en toen Venlo werd bevrijd op 1 maart 1944 werd hij de dag daarna geïnstalleerd als burgemeester. Hij heeft zich actief ingezet om het zwaar verwoeste Venlo weer op te bouwen en de afgevoerde bevolking weer terug te halen.

Op 30 oktober 1945 werd een plaquette onthuld in de Jozefkapel Broekuizen-Horst. Pater drs. M. Nieuwhof, rector van het Sint-Thomascollege, hield hierbij een toespraak:
"Berger, Alfons. Ik kan je alleen maar zien als een op en top verkenner: zeker, zelfbewust, je wist wat je wilde. Je was geen prater. In onze debatingclub zei je nooit veel woorden: je declameerde nooit. Je liep niet te koop met wat er in je omging. (…) Voor je helemaal man was kreeg je het werk van een man: van een échte man. En je dorst het aan. Ze konden je ervoor gebruiken, want je kon zwijgen, want je brak nooit je gegeven woord. (…) Als jongen deed je het werk van een man voor je vaderland. (…)"

† Heden vernamen wij, dat het God behaagd heeft tot Zich te nemen onze inniggeliefde oudste zoon

ALFONS

Hij overleed half Januari op 19-jar. leeftijd in het concentratiekamp Neuengamme, in dienst van zijn vorstin, zijn vaderland en zijn verdrukte medeburgers.

Mr. B. Berger
J. Berger-Hanlo
en kinderen

Venlo, 31 Mei.

Plechtige Requiem-Mis Dinsdag 5 Juni om 10 u. in de H. Hartkerk.

Vijf leden van de Belletable groep zijn in de oorlog omgekomen. De verzetsstrijders Harrie Meijer, Frans Coehorst en Fons Berger, piloot bij de Royal Air Force Polly Hellegers en tweede luitenant bij het Korps Mariniers Koert Nijssen.

Nadat de groep 21 jaar een landscoutinggroep was, besloot men in 1955 om van de Belletablegroep een zeeverkennersgroep te maken. In 1962 gingen de zeeverkenners van Belletable op kamp met de zeeverkenners van Stella Maris. Op 1 januari 1968 volgt, na al een aantal jaren onder hetzelfde bestuur te zijn gevallen, een fusie tussen de Belletable en Stella Maris. De groep heet vanaf dan Belletable-Stella Maris.

Meer informatie

Alfons Reinoud Berger (1925 - 1945) - Genealogy (geni.com)
Alfons Reimond Berger (oorlogsgravenstichting.nl)
Alfons Reinoud Berger | Erelijst van Gevallenen 1940-1945
Alfons Reinoud Berger | Digitaal Monument Neuengamme (vriendenkringneuengamme.nl)
Kerkgebouwen in Limburg (kerkgebouwen-in-limburg.nl)
Doorgeven aan betreffende ⋆ Nederlands Film Festival 2020
Venlose verkenners van land en zee - De Limburger
Home - Netwerk Oorlogsbronnen
Geef gevangenen een gezicht
Bernard Berger (burgemeester) - Wikipedia
Bernard Marie Berger (1887 - 1967) - Genealogy (geni.com)
Met de bus naar de Wereldjamboree in 1937 – floddergatsblog (wordpress.com)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.